

เขตทหาร...เข้าได้

แต่เดิมหลายๆ คนคงคุ้นเคยกับประโยคที่ว่า “เขตทหาร ห้ามเข้า” แต่ปัจจุบันนี้ไม่ใช่ครับ หลายหน่วยงานของทหารเปิดให้ประชาชนเข้าทำกิจกรรมได้ สำหรับเรื่องนี้ประชาชนใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าดูข้อมูลข่าวสารการดำเนินการเรื่องที่เป็นที่สนใจของสาธารณะ ไปดูกันครับ

เรื่องนี้เริ่มจากนายสื่อสารเป็นผู้สื่อข่าวสำนักข่าวแห่งหนึ่ง ได้มีหนังสือถึงกองทัพบกเพื่อขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการคือ ๑) เอกสารสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของกรมกิจการพลเรือนกองทัพบก และกรมยุทธโยธาทหารบกตลอดทั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ๒) เอกสารราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับโครงการอุทยานราชภักดิ์ ต่อมาสำนักงานเลขานุการกองทัพบกมีหนังสือ ๒ ฉบับส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ให้นายสื่อสาร และชี้แจงว่าข้อมูลที่เกี่ยวกับราคากลางโครงการอุทยานราชภักดิ์ ในการดำเนินการเรื่องนี้ได้ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องถูกต้องทุกอย่าง ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. ได้สวนข้อเท็จจริงอยู่จึงไม่สามารถจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอ รวมทั้งกระทรวงกลาโหม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงาน ป.ป.ท. ได้สอบสวนข้อเท็จจริงและรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงให้สาธารณชนทราบแล้ว ควรไปขอข้อมูลจากทั้ง ๓ หน่วยงานโดยตรงต่อไป นายสื่อสารจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขานุการกองทัพบกมีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารและชี้แจงว่า โครงการดังกล่าวแบ่งพื้นที่การจัดสร้างเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ พระบรมราชานุสาวรีย์บูรพกษัตริย์แห่งสยาม จำนวน ๗ พระองค์ ส่วนที่ ๒ การก่อสร้างลานอเนกประสงค์ ส่วนที่ ๓ หอจดนิทรรศการ ที่เหลือก็เป็นสภาพภูมิทัศน์ ระบบสาธารณูปโภค งบประมาณก็มาจากงบบริจาค กับงบกลาง และเนื่องจากโครงการนี้เป็นงานเร่งด่วนมีระยะเวลาดำเนินการจำกัด จึงต้องจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษโดยผู้มีอำนาจอนุมัติวงเงินงบประมาณตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสวัสดิการกองทัพบกว่าด้วยอุทยานราชภักดิ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนขั้นตอนการปฏิบัติ กระบวนการสั่งซื้อสั่งจ้างได้เทียบเคียงกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เชิญผู้ประกอบการไปเสนอราคาที่เป็นราคากลางตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมยุทธโยธาทหารบกเป็นหน่วยตรวจสอบราคากลาง สำหรับการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ไม่สามารถกำหนดราคากลางได้

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับโครงการอุทยานราชภักดิ์ เป็นข้อมูลที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำข้อมูลรายละเอียดค่าใช้จ่าย ราคากลาง การคำนวณราคากลางไว้ในระบบสารสนเทศเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ จึงเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้อยู่แล้ว สำหรับการก่อสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ เมื่อกองทัพบกแจ้งว่าไม่สามารถกำหนดราคากลางได้ จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัย หากนายสื่อสารไม่เชื่อและสงสัยว่าเอกสารน่าจะมีก็ใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเลขานุการกองทัพบกเปิดเผยราคากลางการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับโครงการอุทยานราชภักดิ์พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายสื่อสาร

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก อยู่ในความสนใจของประชาชน มีผู้เกี่ยวข้องออกมาให้สัมภาษณ์หลายด้านหลายมุมมอง เมื่อหน่วยงานเปิดเผยข้อมูลแสดงความโปร่งใสในการดำเนินการแล้วก็มีแต่ผลดีกับทุกฝ่ายครับ ต้องการหารือ ปรัชญาการใช้สิทธิหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ติดต่ได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”